

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

18 päivänä joulukuuta 2007*

Asiassa C-357/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Italia) on esittänyt 16.6.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 30.8.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Frigerio Luigi & C. Snc

vastaan

Comune di Triuggio,

Azienda Servizi Multisettoriali Lombarda – A.S.M.L. SpA:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: kahdeksannen jaoston puheenjohtaja G. Arestis, joka hoitaa neljännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit R. Silva de Lapuerta, E. Juhász (esittelevä tuomari), J. Malenovský ja T. von Danwitz,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 18.10.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Frigerio Luigi & C. Snc, edustajanaan avvocato M. Boifava,

- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Zadra ja X. Lewis,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18.6.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY (EYVL L 209, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 13.9.2001 annetulla

komission direktiivillä 2001/78/EY (EYVL L 285, s. 1; jäljempänä direktiivi 92/50), 26 artiklan, julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31.3.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY (EUVL L 134, s. 114) 4 artiklan 1 kohdan, EY 39, EY 43, EY 48 ja EY 81 artiklan, jätteistä 15.7.1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39), sellaisena kuin se on muutettuna 18.3.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/156/ETY (EYVL L 78, s. 32; jäljempänä direktiivi 75/442), 9 artiklan sekä jätteistä 5.4.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/12/EY (EUVL L 114, s. 9) 7 artiklan tulkintaa.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Italian oikeuden mukaan perustettu avoin yhtiö Frigerio Luigi & C. Snc (jäljempänä Frigerio) ja Comune di Triuggio (Triuggion kunta) ja jossa on kysymys ympäristönhuoltoa koskevasta sopimuksesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

- 3 Direktiivin 92/50 tarkoituksena on sovittaa yhteen julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyt. Direktiivin johdanto-osan toisen perustelukappaleen mukaan sillä pyritään luomaan asteittain sisämarkkinat, jotka käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan.

- 4 Direktiivin johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan, että palvelujen vapaan liikkuvuuden esteitä on vältettävä ja että tämän vuoksi palvelujen suorittajat voivat olla joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

- 5 Direktiivin johdanto-osan 20. perustelukappaleen mukaan sellaisten käytäntöjen poistamiseksi, jotka rajoittavat yleisesti kilpailua ja erityisesti muiden jäsenvaltioiden kansalaisten sopimuspuoleksi pääsyä, on parannettava palvelujen suorittajien mahdollisuuksia osallistua sopimuksen tekomenettelyihin.

- 6 Direktiivin 92/50 26 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Palvelujen suorittajat voivat tehdä tarjouksia ryhmittyminä. Ryhmittymiltä ei saa tarjouksen tekemistä varten edellyttää tiettyä oikeudellista muotoa, mutta sopimuspuoleksi valitulta ryhmittymältä voidaan kuitenkin edellyttää sitä sopimuksenteon jälkeen.

2. Ehdokkaita tai tarjoajia, jotka sen jäsenvaltion lain mukaan, johon ne ovat sijoittautuneet, saavat tarjota kyseistä palvelua, ei saa hylätä pelkästään sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa sopimus tehdään, niiden olisi oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

3. Oikeushenkilöt voidaan kuitenkin velvoittaa ilmoittamaan tarjouksissaan tai osallistumishakemuksissaan kyseisen palvelun suorittamisesta vastaavien henkilöiden nimet ja ammatillinen pätevyys.”

- 7 Direktiivi 92/50, sen 41 artiklaa lukuun ottamatta, kumottiin 31.1.2006 lukien ja korvattiin direktiivillä 2004/18. Direktiivin 92/50 26 artiklan sanamuoto toistettiin pääosin direktiivin 2004/18 4 artiklassa.

Kansallinen säännöstö

- 8 Paikallisyksiköiden organisaatiosta 18.8.2000 annetussa konsolidoivassa (testo unico delle leggi sull'ordinamento degli enti locali) asetuksessa nro 267 (GURI, Supplemento ordinario nro 227, 28.9.2000), sellaisena kuin se on muutettuna julkisen talouden kehitystä ja korjaamista koskevista kiireellisistä toimenpiteistä (disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e per la correzione dell'andamento dei conti pubblici) 30.9.2003 annetulla asetuksella nro 269 (GURI, Supplemento ordinario nro 229, 2.10.2003), joka on siihen tehtyjen muutosten jälkeen muunnettu laiksi 24.11.2003 annetulla lailla nro 326 (GURI, Supplemento ordinario nro 274, 25.11.2003; jäljempänä asetus nro 267/2000), säädetään muun muassa taloudellisesti merkittävien paikallisten julkisten palvelujen hoitamista koskevien sopimusten tekomenettelyn yksityiskohdista. Kyseisen asetuksen 113 §:n 5 momentissa säädetään seuraavaa:

”Palvelu hankitaan alakohtaisen lainsäädännön mukaisesti ja Euroopan unionin oikeussääntöjä noudattaen siten, että palvelu annetaan

- a) sellaisen pääomayhtiön suorittavaksi, joka valitaan julkisen tarjouspyyntömenettelyn avulla
- b) sellaisen yhtiön suorittavaksi, joka on sekä julkisessa että yksityisessä omistuksessa ja jossa yksityinen osakas valitaan julkisessa tarjouspyyntömenet-

telyssä, millä taataan kansallisten ja yhteisön kilpailusääntöjen noudattaminen toimivaltaisten viranomaisten antamissa erityisissä säännöksissä ja soveltamisohjeissa antamien yleisten ohjeiden mukaisesti

- c) kokonaan julkisessa omistuksessa olevan pääomayhtiön suoritettavaksi sillä edellytyksellä, että osakepääoman omistavalla paikallisella julkisyhteisöllä on kyseiseen yhtiöön vastaavanlainen määräysvalta kuin sillä on omiin yksikköihinsä ja että tämä yhtiö harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavan julkisyhteisön tai omistavien julkisyhteisöjen kanssa.”
- 9) Jätteiden erityisalan osalta taloudellisesti yleishyödyllisistä paikallisista palveluista – Jätehuoltoa, energiaa, maaperän käyttöä ja vesivaroja koskevat säännöt (disciplina dei servizi locali di interesse economico generale. Norme in materia di gestione dei rifiuti, di energia, di utilizzo del sottosuolo e di risorse idriche) 12.12.2003 annetussa Lombardian alueen alueellisen lain nro 26 (Bollettino Ufficiale della Regione Lombardia, Supplemento ordinario nro 51, 16.12.2003; jäljempänä alueellinen laki nro 26) 2 §:n 6 momentissa säädetään seuraavaa:

”Palveluhankintasopimukset on tehtävä sellaisten pääomayhtiöiden kanssa, jotka on valittu julkisessa hankintamenettelyssä tai kilpailun alalla sovellettavien kansallisten ja yhteisön säännösten kanssa yhteensoveltuvissa menettelyissä – –”.

- 10) Ympäristönormeista (norme in materia ambiente) 3.4.2006 annetun asetuksen nro 152 (GURI, Supplemento ordinario nro 88, 14.4.2006) 198 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”– – kunnat jatkavat huolehdittaviksi lähetettyjen taajamajätteiden ja niihin verrattavissa olevien jätteiden huoltoa asetuksen [nro 267/2000] 113 §:n 5 momentissa säädetyn yksinoikeusjärjestelmän mukaisesti”.

Tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymykset

- 11 Triuggion kunnanvaltuusto antoi 29.11.2005 tekemällään päätöksellä nro 53 (jäljempänä päätös nro 53) Azienda Servizi Multisettoriali Lombarda – A.S.M.L. SpA:n (jäljempänä ASML) tehtäväksi ympäristönhuoltopalveluiden hoitamisen kunnan alueella viideksi vuodeksi 1.7.2006 lukien.
- 12 Kunnanvaltuusto sitoutui samalla päätöksellä hankkimaan osakkeita mahdollistaakseen kunnan hallinnon ”osakkuuden kaikkine siitä aiheutuvine vaikutuksineen ja sen, että se voi rakenteellisesti uudistaa ja säännellä niin organisatorisesti kuin funktionaalisesikin suhdettaan [ASML:n] kanssa, jotta [Comune di Triuggio] voi harjoittaa kyseisessä yrityksessä vastaavanlaista ohjaus- ja määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään”.
- 13 Frigerio, joka oli hoitanut kyseistä palvelua 1.1.1996–30.6.2006 tilapäisessä ryhmittymässä erään toisen Italian oikeuden mukaan perustetun avoimen yhtiön kanssa, nosti päätöksestä nro 53 kanteen Tribunale amministrativo regionale per la Lombardiassa (Lombardian alueen alueellinen hallinto-oikeus). Se väitti kanteessaan, että Triuggion kunnanvaltuustolla ei ollut oikeutta tehdä kysymyksessä olevaa sopimusta suoraan, vaan sen olisi pitänyt järjestää tarjouskilpailu julkisia hankintoja koskevan sovellettavan yhteisön lainsäädännön ja asetuksen nro 267/2000 113 §:n 5 momentin mukaisesti.
- 14 Comune di Triuggio ja ASML vaativat tämän kanteen hylkäämistä ja toissijaisesti sitä, että kanne on jätettävä tutkimatta. Tältä osin ne totesivat erityisesti, että kanne on jätettävä tutkimatta sen vuoksi, että Frigeriolla, joka on oikeudelliselta muodoltaan henkilöyhtiö (avoin yhtiö), ei ole oikeussuojan tarvetta eikä se voi tarjoutua osapuoleksi sopimukseen, kun otetaan huomioon, että asetuksen nro

267/2000 113 §:n 5 momentissa ympäristöhuollon kaltaiset paikalliset julkiset palvelut on varattu yksinomaan pääomayhtiöille.

- 15 Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia on näin ollen päättänyt lykätä asian ratkaisemista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Ilmaistaanko direktiivin [2004/18] 4 artiklan 1 kohdan säännöksellä tai direktiivin [92/50] 26 artiklan 2 kohdan samansisältöisellä säännöksellä (jos viimeksi mainittua pidetään sovellettavana säännöksenä), jonka mukaan ehdokkaita tai tarjoajia, jotka sen jäsenvaltion lain mukaan, johon ne ovat sijoittautuneet, saavat tarjota kyseistä palvelua, ei saa hylätä pelkästään sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa sopimus tehdään, niiden olisi oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, sellainen yhteisön oikeuden perusperiaate, joka voi syrjäyttää asetuksen nro 267/2000 113 §:n 5 momentissa ja alueellisen lain [nro 26] 2 §:n 6 momentissa ja 15 §:n 1 momentissa asetetut muodolliset rajat, ja voiko sillä näin ollen olla sellainen vaikutus, että myös muiden ehdokkaiden kuin pääomayhtiöiden sallitaan osallistua tarjouskilpailuihin?
- 2) Jos yhteisöjen tuomioistuin katsoo, ettei edellä mainituilla säännöksillä ilmaista yhteisön oikeuden yleistä periaatetta, onko direktiivin [2004/18] 4 artiklan 1 kohdan säännös tai direktiivin [92/50] 26 artiklan 2 kohdan samansisältöinen säännös (jos viimeksi mainittua pidetään sovellettavana säännöksenä) pikem-

minkin kilpailuperiaatteen implisiittinen seuraus tai kilpailuperiaatteesta ”johdettu periaate”, kun sitä tarkastellaan rinnakkain hallinnon avoimuuden periaatteen ja kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kieltoa koskevan periaatteen kanssa, ja onko se tällaisena periaatteena välittömästi sovellettava ja ensisijainen suhteessa kansallisiin, mahdollisesti sen kanssa ristiriidassa oleviin säännöksiin, jotka jäsenvaltio on antanut säännelläkseen julkisista rakennusurakoista tehtäviä hankintasopimuksia, jotka jäävät yhteisön oikeuden välittömän soveltamisalan ulkopuolelle?

- 3) Ovatko asetuksen nro 267/2000 113 §:n 5 momentin ja alueellisen lain [nro 26] 2 §:n 6 momentin ja 15 §:n 1 momentin säännökset [EY] 39 artiklassa (työntekijöiden vapaata liikkuvuutta yhteisössä koskeva periaate), [EY] 43 artiklassa (sijoittautumisvapaus), [EY] 48 ja [EY] 81 artiklassa (kilpailua rajoittavat yhteenliittymät) määriteltyjen yhteisön periaatteiden mukaisia, ja jos niiden – – todettaisiin olevan yhteensopimattomia, onko ne jätettävä soveltamatta siltä osin kuin ne ovat ristiriidassa välittömästi sovellettavien ja kansallisiin säännöksiin nähden ensisijaisten yhteisön säännösten kanssa?
- 4) Ovatko asetuksen nro 267/2000 113 §:n 5 momentin ja alueellisen lain [nro 26] 2 §:n 6 momentin ja 15 §:n 1 momentin säännökset direktiivin [75/442] 9 artiklan 1 kohdan säännöksen tai direktiivin [2006/12] 7 artiklan 2 kohdan samansisältöisen säännöksen (jos viimeksi mainittua pidetään sovellettavana säännöksenä), joissa säädetään, että ”– – kaikkien laitosten tai yritysten, jotka suorittavat [direktiivin 75/442] liitteessä II A tarkoitettuja toimia, [on] saatava siihen lupa [tämän direktiivin] 6 artiklassa tarkoitettulta toimivaltaiselta viranomaiselta” ja että ”[direktiivin 2006/12] 1 kohdassa tarkoitettut (jätehuolto) suunnitelmat voivat koskea esimerkiksi a) luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, joilla on jätteenkäsittelyyn tarvittava pätevyys – –”, mukaisia?

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen ja toinen kysymys

- 16 Ensiksi on palautettava mieleen, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 234 artiklassa tarkoitettussa menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, asian tosiseikaston arvioiminen kuuluu kansallisen tuomioistuimen toimivaltaan (ks. esim. asia C-235/95, Dumon ja Froment, tuomio 16.7.1998, Kok. 1998, s. I-4531, 25 kohta; asia C-13/05, Chacón Navas, tuomio 11.7.2006, Kok. 2006, s. I-6467, 32 kohta ja asia C-251/06, ING. AUER, tuomio 8.11.2007, Kok. 2007, s. I-9689, 19 kohta).
- 17 Ennakkoratkaisupyynnöstä ja erityisesti ensimmäisestä ja toisesta kysymyksestä ilmenee tältä osin, että kansallisen tuomioistuimen lähtökohtana on, että pääasiassa kysymyksessä oleva hankinta kuuluu jonkin julkisia palveluhankintoja koskevan yhteisön direktiivin, toisin sanoen joko direktiivin 92/50 tai direktiivin 2004/18 soveltamisalaan. Tätä lähtökohtaa vahvistavat lisäksi yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt seikat kuten päätös nro 53, jonka teksti on Frigerion esittämien huomautusten liitteenä ja josta ilmenee, että pääasiassa kysymyksessä olevan hankinnan arvo ylittää kyseisten direktiivien soveltamiskynnyksen. Istunnossa esitetyistä huomautuksista ilmenee lisäksi, että vastikkeen kyseisestä hankintasopimuksesta suorittaa Comune di Triuggio, joten sitä ei voida pitää palvelua koskevana konsessiona.
- 18 Näin ollen ja kun otetaan huomioon, että mainittu päätös tehtiin 29.11.2005, on todettava, että direktiiviä 92/50 sovelletaan aineellisesti ja ajallisesti pääasian tosiseikkoihin.
- 19 Ensimmäinen ja toinen kysymys, jotka on syytä tutkia yhdessä, on näin ollen muotoiltava uudelleen siten, että kansallinen tuomioistuin haluaa ensisijaisesti

selvittää, onko direktiivin 92/50 26 artiklan 2 kohta esteenä pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisille kansallisille oikeussäännöille, joissa tarjouksia julkista palveluhankintaa koskevassa sopimuksentekomenettelyssä saavat esittää vain ne toimijat, joiden oikeudellinen muoto on pääomayhtiö. Kansallinen tuomioistuin pohtii toissijaisesti, mitä vaikutuksia mahdollisella myöntävällä vastauksella on kansallisen oikeuden tulkintaan ja soveltamiseen.

- 20 Direktiivin 92/50 26 artiklan 2 kohdan mukaan hankintaviranomaiset eivät saa hylätä sellaisia ehdokkaita tai tarjoajia, jotka sen jäsenvaltion lain mukaan, johon ne ovat sijoittautuneet, saavat tarjota kyseistä palvelua, pelkästään sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa sopimus tehdään, niiden olisi oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.
- 21 Tästä säännöksestä seuraa, että hankintaviranomaiset eivät myöskään saa hylätä sellaisia ehdokkaita tai tarjoajia, jotka kyseisen jäsenvaltion lain mukaan saavat tarjota kyseistä palvelua, tarjouskilpailusta pelkästään sillä perusteella, että niiden oikeudellinen muoto ei kuulu johonkin tiettyyn oikeushenkilöiden luokkaan.
- 22 Tästä seuraa, että mainittu säännös on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa suljetaan ehdokkaat tai tarjoajat, jotka kyseisen jäsenvaltion lain mukaan saavat tarjota kyseistä palvelua, sellaisen julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyn ulkopuolelle, jonka arvo ylittää direktiivin 92/50 soveltamista koskevan kynnysarvon, pelkästään sillä perusteella, että näiden ehdokkaiden tai tarjoajien oikeudellinen muoto ei kuulu johonkin tiettyyn oikeushenkilöiden luokkaan.
- 23 Tästä seuraa, että pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaiset kansalliset oikeussäännöt, joissa taloudellisesti merkittäviä paikallisia julkisia palveluja koskevan hankintasopimuksen, jonka arvo ylittää direktiivin 92/50 soveltamista koskevan kynnysarvon, voi saada vain pääomayhtiö, eivät ole yhteensopivia kyseisen direktiivin 26 artiklan 2 kohdan kanssa.

- 24 Pääasian perustana olevien tosiseikkojen osalta asiakirja-aineistosta ilmenee, että Frigerio nosti pääasian kanteen sellaisen tilapäisen ryhmittymän johtajan ominaisuudessa, joka oli hallinnoinut ympäristöhuollon palveluja Comune di Triuggiossa 1.1.1996 ja 30.6.2006 välisenä aikana.
- 25 Tältä osin on täsmennettävä, että direktiivin 92/50 26 artiklan 1 kohdasta seuraa myös, että hankintaviranomainen ei voi edellyttää palvelujen suorittajien ryhmittymiltä tarjouksen tekemistä varten tiettyä oikeudellista muotoa.
- 26 Yhteisöjen tuomioistuimessa ei myöskään ole kiistetty sitä, että Frigeriolla oli Italian lainsäädännön nojalla oikeus tarjota ympäristöhuoltopalveluja siinä oikeudellisessa muodossa, joka sillä on, toisin sanoen avoimena yhtiönä. Tältä osin kansallinen tuomioistuin toteaa erityisesti, että Frigerio on merkitty jätealan toiminnan harjoittamiseen oikeutettujen rekisteriin.
- 27 Kuten tämän tuomion 19 kohdassa on todettu, kansallinen tuomioistuin pohtii toissijaisesti myös, mitä seurauksia on sillä mahdollisella toteamuksella, että pääasiassa olevan kaltaiset kansalliset oikeussäännöt eivät ole yhteensopivia direktiivin 92/50 kanssa.
- 28 Tältä osin on riittävää palauttaa mieleen, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on kaikilta osin sille kansallisessa oikeudessa annetun harkintavallan rajoissa tulkita ja soveltaa valtiosisäisiä oikeussääntöjä siten, että tulkinta ja soveltaminen ovat sopusoinnussa yhteisön oikeudessa asetettujen vaatimusten kanssa. Jollei tällainen yhteisön oikeuden mukainen soveltaminen ole mahdollista, kansallisella tuomioistuimella on velvollisuus soveltaa yhteisön oikeutta kokonaisuudessaan ja suojata yhteisön oikeudessa yksityisille annettuja oikeuksia jättämällä tarvittaessa kaikki yhteisön oikeuden vastaiset kansalliset oikeussäännöt soveltamatta (ks. asia 157/86, Murphy ym., tuomio 4.2.1988, Kok. 1988, s. 673, Kok. Ep. IX, s. 353, 11 kohta ja asia C-208/05, ITC, tuomio 11.1.2007, Kok. 2007, s. I-181, 68 ja 69 kohta).

- 29 Edellä esitetty huomioon ottaen ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava siten, että direktiivin 92/50 26 artiklan 1 ja 2 kohta ovat esteenä pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisille kansallisille oikeussäännöille, joiden mukaan sellaiset ehdokkaat tai tarjoajat, mukaan lukien palvelun suorittajien ryhmittymät, jotka kyseisen jäsenvaltion lain mukaan saavat tarjota kyseistä palvelua, eivät saa esittää tarjousta sellaisessa julkisissa palveluhankintoja koskevassa sopimusten tekomenetellyssä, jossa sopimuksen arvo ylittää direktiivin 92/50 soveltamista koskevan kynnsarvon, pelkästään sillä perusteella, että kyseisten ehdokkaiden tai tarjoajien oikeudellinen muoto ei kuulu johonkin tiettyyn oikeushenkilöiden, toisin sanoen pääomayhtiöiden, luokkaan. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on kaikilta osin sille kansallisessa oikeudessa annetun harkintavallan rajoissa tulkita ja soveltaa valtiosisäisiä oikeussääntöjä siten, että tulkinta ja soveltaminen ovat sopusoinnussa yhteisön oikeudessa asetettujen vaatimusten kanssa, ja jollei tällainen yhteisön oikeuden mukainen soveltaminen ole mahdollista, sillä on velvollisuus jättää kaikki kyseisten vaatimusten vastaiset kansalliset oikeussäännöt soveltamatta.

Kolmas ja neljäs kysymys

- 30 Kansallinen tuomioistuin pohtii kolmannessa ja neljännessä kysymyksessään pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisten kansallisten oikeussääntöjen yhteensopivuutta EY 39, EY 43, EY 48 ja EY 81 artiklan sekä direktiivin 75/442 ja direktiivin 2006/12 kanssa.
- 31 Koska pääasian tosiseikat kuuluvat direktiivin 92/50 soveltamisalaan, kuten tämän tuomion 18 kohdasta ilmenee, ja koska tämän direktiivin tulkinnan perusteella saadaan esiin seikat, joiden perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista sen käsiteltäväksi saatetun asian, on edellä mainittujen yhteisön oikeussääntöjen tarkasteluun ainoastaan hypoteettinen intressi. Tästä seuraa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti kolmanteen ja neljänteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata (ks. vastaavasti asia C-144/04, Mangold, tuomio 22.11.2005, Kok. 2005, s. I-9981, 36 ja 37 kohta ja asia C-212/04, Adeneler ym., tuomio 4.7.2006, Kok. 2006, s. I-6057, 42 ja 43 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

- 32 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18.6.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 13.9.2001 annetulla komission direktiivillä 2001/78/EY, 26 artiklan 1 ja 2 kohta ovat esteenä pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisille kansallisille oikeussäännöille, joiden mukaan sellaiset ehdokkaat tai tarjoajat, mukaan lukien palvelun suorittajien ryhmittymät, jotka kyseisen jäsenvaltion lain mukaan saavat tarjota kyseistä palvelua, eivät saa esittää tarjousta sellaisessa julkisissa palveluhankintoja koskevassa sopimusten tekomenettelyssä, jossa sopimuksen arvo ylittää direktiivin 92/50 soveltamista koskevan kynnysarvon, pelkästään sillä perusteella, että kyseisten ehdokkaiden tai tarjoajien oikeudellinen muoto ei kuulu johonkin tiettyyn oikeushenkilöiden, toisin sanoen pääomayhtiöiden, luokkaan. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on kaikilta osin sille kansallisessa oikeudessa annetun harkintavallan rajoissa tulkita ja soveltaa valtiosisäisiä oikeussääntöjä siten, että tulkinta ja soveltaminen ovat sopusoinnussa yhteisön oikeudessa asetettujen vaatimusten kanssa, ja jollei tällainen yhteisön oikeuden mukainen tulkinta ole mahdollista, sillä on velvollisuus jättää kaikki kyseisten vaatimusten vastaiset kansalliset oikeussäännöt soveltamatta.

Allekirjoitukset